

GRANULATSKOLAN

För tränare, föräldrar, spelare och planskötare

- 1 Tränare!** Påminn spelare om att tömma skor och borsta av kläder innan de lämnar IP. Föregå med gott exempel.
- 2 Föräldrar!** Har du fått hem granulat? Töm det i hushållssoporna och absolut inte i toalett, dusch eller diskho.
- 3 Spelare!** Borsta av dig på angiven plats efter avslutad aktivitet. Glöm inte att kolla igenom kläderna och väskan.
- 4 Planskötare!** Sätt upp borststationer på strategiska ställen på IP. Se till att angiven yta för uppsamling av snö finns tillgänglig.

Fyra typer av granulat

SBR. Framställs av återvunna bil- och maskindäck. Svart till färgen. Det vanligaste och billigaste alternativet i dag.

EPDM. Framställs av nytillverkat vulkaniserat industrigummi. Färgen kan vara grön, brun, svart eller beige.

TPE Termoplast. Gjort av nytillverkat naturgummi. Är inte vulkaniserat och kan därmed återvinnas. Den vanligaste färgen är grön.

Organiska fyllnadsmaterial. Finns i flera varianter, exempelvis kork, bark och kokos. Forskning pågår även kring andra möjliga organiska fyllnadsmaterial.

fakta

KONSTGRÄS & FOTBOLLSPLANER I SVERIGE

- Mer än var tredje idrottsaktivitet i Sverige är fotboll.
- Fotbollen står årligen för cirka 21 miljoner aktiviteter i åldrarna 7–25 år. (Enligt Riksidrottsförbundet är en aktivitet en timmas match eller träning som är ledarledd.)
- Det finns cirka 750 fullstora konstgräsplaner i Sverige.
- Det finns cirka 300 konstgräsplaner i mindre storlek (fem- och sjuspelsplaner) där det bedrivs organiserad verksamhet.
- I Svenska Fotbollförbundets (SvFF) senaste kartläggning från 2016 fanns drygt 1 300 konstgräsplaner i landet. Det finns även ett okänt antal konstgräsplaner som inte kartlagts och som anlagts av exempelvis privata aktörer eller bostadsbolag.

Vill du veta mer?

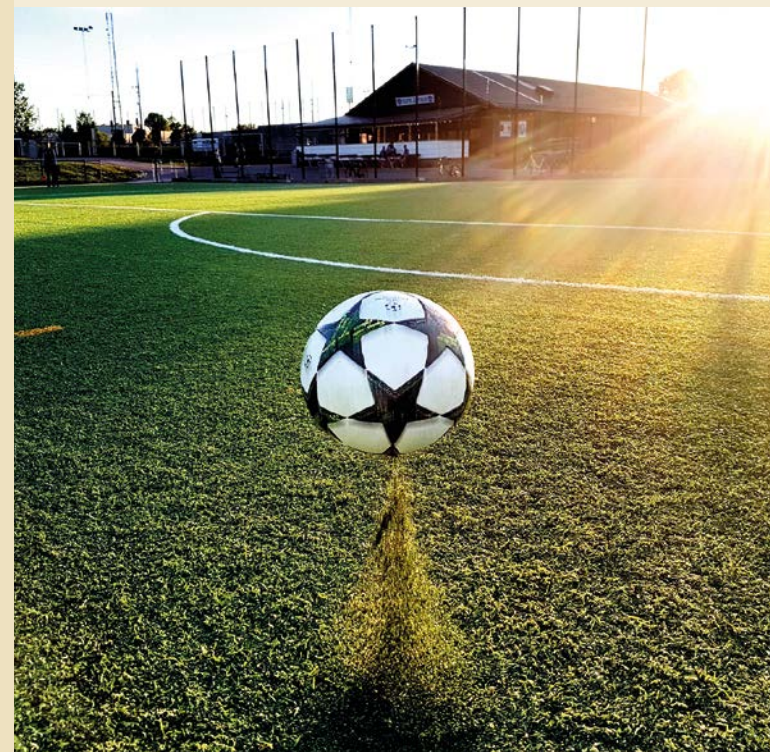
www.stff.se • www.svff.se
www.fotbollsytanu

DETTA ÄR EN BROSCHYR FRÅN
STOCKHOLMS FOTBOLLFÖRBUND.

Projektledare: Robin Johansson, StFF.
mobil: 070-322 85 08
robin.johansson@stff.se

Produktion: Juan Martinez & Karin Nyman,
Oiga AB. oiga.se

Omslagsfoto: Fredrick Regnell

KONSTGRÄS, GRANULAT & MILJÖ

Så minskar vi spridningen
av mikroplaster i naturen

ÅTGÄRDER SOM MINSKAR SPRIDNINGEN AV MIKROPLASTER

- **Borststationer** där aktiva kan borsta av granulat innan de lämnar idrottsplatsen.
- **Slutna vattensystem** som gör det möjligt att styra vattnets väg från planen.
- Installera **filter** som fångar upp granulat i dagvattenbrunnar.
- **Uppsamlingsfilter** i dusch- och omklädningsrum.
- **Uppsamlingsytor** för snö så att granulat kan samlas ihop och återföras till planen efter att snön har smält.

Borsta bort!

Borststation för granulat vid konstgräsplan i Göteborg.

5

millimeter. Alla plastpartiklar i den storleken eller mindre räknas som mikroplaster.

Så här mycket fotboll kan spelas på ...

... **en naturgräsplan:** 200–400 timmar per år.

... **en hybridgräsplan:** 2–3 gånger fler timmar än på naturgräs.

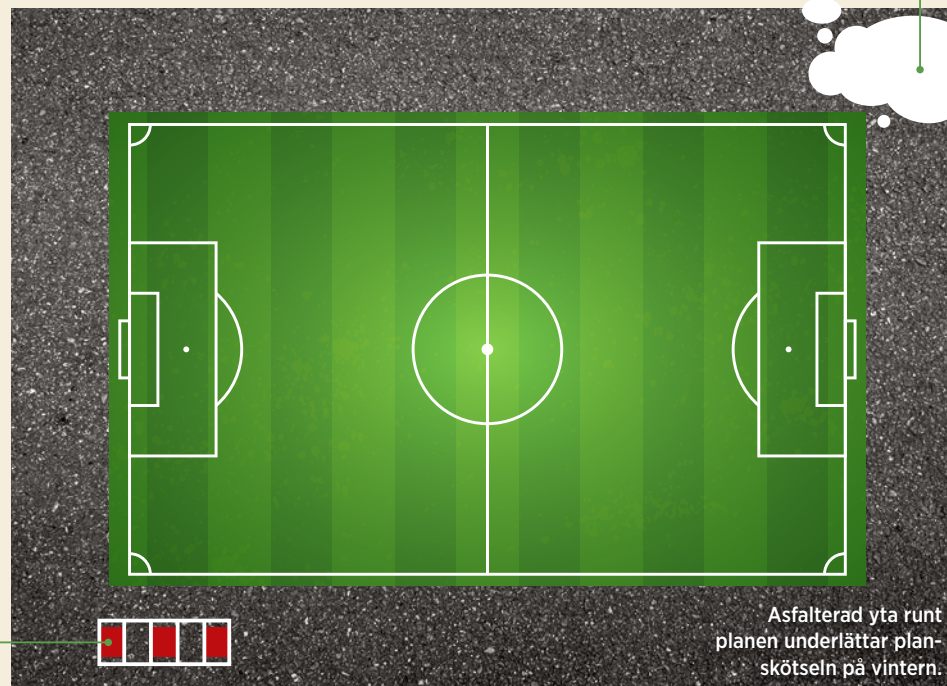
... **en konstgräsplan:** 2 000–2 500 timmar.

Källa: StFF

UPPSAMLINGSPLATS FÖR SNÖ

Uppsamlingsytor för snö så att granulat kan samlas ihop och återföras till planen efter att snön har smält.

Asfalterad yta runt planen underlättar plan-skötseln på vintern.

ETT GEMENSAMT ANSVAR

Med konstgräsens utbredning har antalet aktivitetstimmar för barn och ungdomar ökat kraftigt. Det är en enorm vinst för samhället, inte minst när det gäller folkhälsan.

Men konstgräset medför också ett ansvar för alla oss som nyttjar det. Inte minst gäller det att vi gemensamt ser till att granulatet blir kvar på planen.

HALLÅ DÄR!

Fredrick Regnell, civilingenjör som har skrivit ett examensarbete vid KTH (Kungliga Tekniska högskolan) om mikroplasters spridning från konstgräsplaner.

ÄR GRANULATET FARLIGT?

– Om det är hälsoskadligt för människor har undersökts i många studier, som visar att det är säkert att spela på konstgräs med granulat. Ur ett miljöperspektiv kan granulat utgöra en risk, men först om det lämnar planen och hamnar i våra vattendrag.

Berätta kort om ditt arbete från KTH!

– Jag har undersökt varför mikroplaster sprids från konstgräsplaner och vilka åtgärder som kan minska spridningen. Jag gjorde även en fallstudie över hur stor spridningen kan bli till följd av dränering genom planen samt hur mycket mikroplaster som har nått specifika planers dräneringsbrunnar.

Är fotbollen en stor miljöbov när det gäller spridning av mikroplaster?

– Vi vet att mikroplaster sprids från konstgräsplaner, men vi vet inte hur mycket. Storleken på spridningen beror främst på varje plans unika förutsättningar och hur den sköts. Konstgräsplaner är en av flera orsaker till att mikroplaster sprids och vi måste göra vad vi kan för att förhindra spridningen.

Hur mycket skulle vi kunna få ner granulatsvinnet?

– 95–99 procent! Vi kan tyvärr aldrig komma åt de allra minsta partiklarna som sprids, men med rätt skyddsåtgärder vid varje enskild konstgräsplan kan vi definitivt minska spridningen. Att sluta spela fotboll är ingen lösning på problemet, utan angreppssätten bör i stället vara att fotboll ska spelas på ett hållbart sätt.